

Kansalliskirjasto, tietoyhteiskunnan palvelukeskus

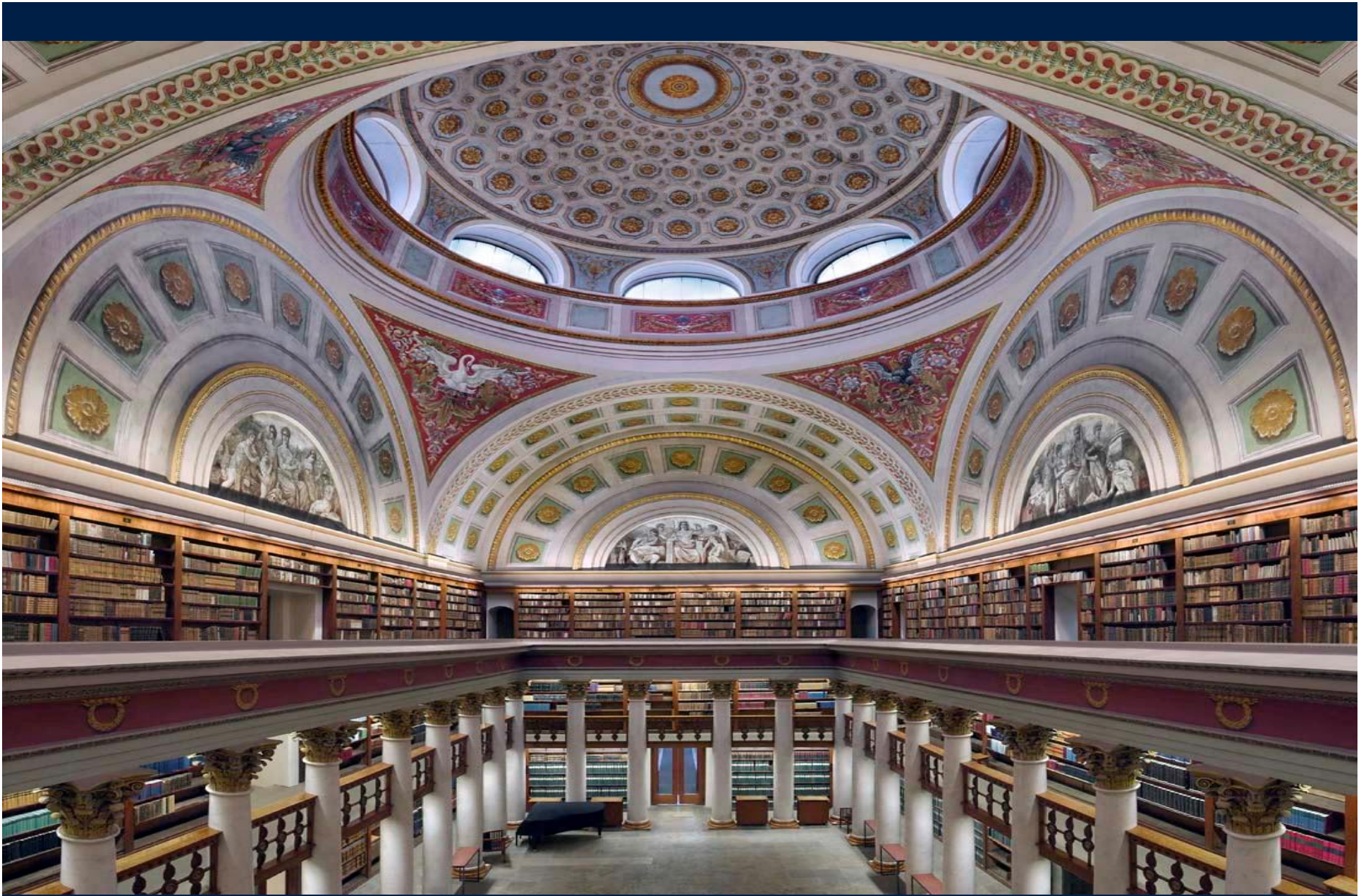
**Kirjastoverkkopäivän avaus
11.4.2008**

Kai Ekholm

KANSALLISKIRJASTO

NATIONALBIBLIOTEKET

KANSALLISKIRJASTO

NATIONALBIBLIOTEKET

Kansalliskirjaston yleiset tavoitteet

1. Vastata lakisääteisistä tehtävistä
2. Toimia **kirjastoverkon palvelukeskuksena** ja muistiorganisaatioiden eKam-koordinaattorina
3. Varmistaa riittävä ja jatkuva **rahoitus tiedon infrastruktuurin kehittämiseksi ja toteuttamiseksi**
4. Varmistaa **itsenäiset toimintaedellytykset** kansallisena toimijana
5. Edistää varainhankintaa kulttuuriperinnön turvaamiseksi

Tiedon infrastruktuuri

TEHTÄVÄ	KOHDE
Kulttuuriperinnön turvaaminen <ul style="list-style-type: none">• Vapaakappaleet• Konservointi• Digitointi• Pitkäaikaissäilytys	Yhteiskunta Kansalaiset Julkaisuala
Tiedonsaannin tehostaminen yhteiskunnassa <ul style="list-style-type: none">• Lisensiointi• Järjestelmäpalvelut• Palautejärjestelmät	Kirjastoverkko Tiedontarvitsijat

Strategiset teesit

1. **Digitaalinen kirjasto kansalaisten käyttöön**
2. **Kansallisen kulttuuriperinnön säilyttäminen digitoinnilla**
3. **Kansallisen tutkimuskirjaston ytimenä kansallinen kulttuuriperintö.**

Kansallinen palvelukeskus

KANSALLISKIRJASTO

NATIONALBIBLIOTEKET

Palvelu- ja muita sopimuksia

Palvelusopimukset (279)

Verkkoaineiston hankinta (109)

Nelli-portaali (71)

Julkaisuarkisto (D-space) (31)

Yhteistilasto (68)

Aineistosopimukset (55)

Tietokantasopimuksia (86)

YHT. 420

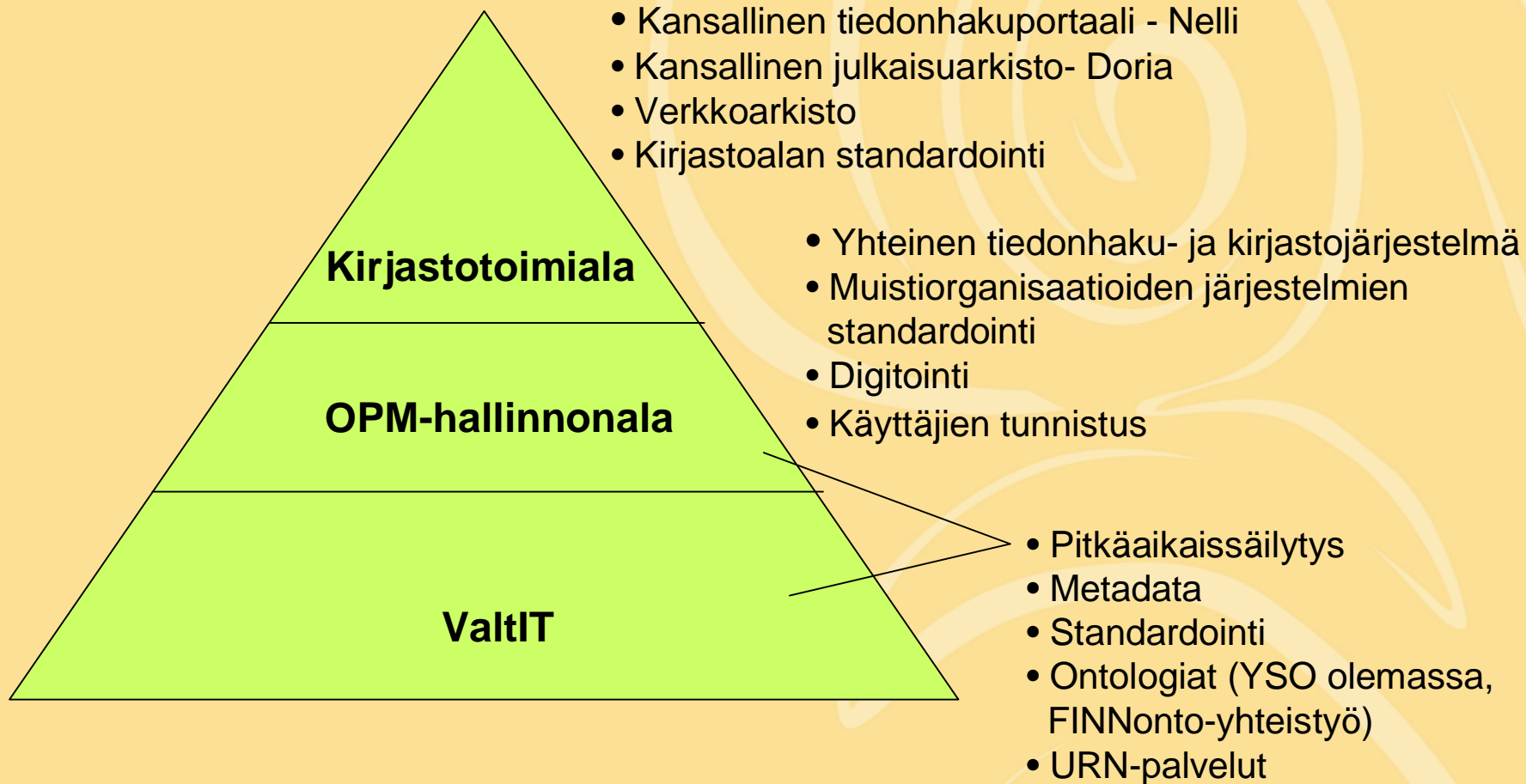
Keskitettyjen palvelujen käytön kasvu

	2005	2007
FinELib-aineistojen käyttö, hakujen määrä	29,8 milj.	61,8 milj.
FinELib-aineistojen käyttö, artikkelilatausten määrä	5 milj.	9,3 milj.
Digitoidun aineiston käyttö, sivulataukset	2,6 miljoonaa	3,5 miljoonaa

Ajankohtaisia painopisteitä

- Elektroniset vapaakappaleet
- Digitaalisen kirjaston kehittäminen:
järjestelmäarkkitehtuuri
- Kansallinen digitaalinen kirjasto ja
eKAM-yhteistyö
- Kansainvälinen vaikuttaminen
- Ulkoisen rahoituksen ja
varainhankinnan tehostaminen

Palveluiden mahdollinen vastuujako – Kansalliskirjaston rooli

Digitaalinen kirjasto – kansallisen kasvun kohde

Kansallinen digitaalinen kirjasto

Kansalaiset

Missio

Mahdollistaa kansallisen digitaalisen kirjaston syntyminen digitoimalla kulttuurihistoriallisia aineistoja laadukkaasti ja kokonaistaloudellisesti mahdollisimman edullisesti.

Asiakkaat

KIRJASTOT
ARKISTOT
MUSEOT
.

Palvelut

Aineiston digitointi
(esikäsittely,
kuvaaminen,
jälkikäsittely)

Aineistot

Sidokset, niteet,
irtolehdet, mikrofilmit
ja äänitteet.

Organisointi

Toiminnallisesti ja
rahoituksellisesti
erillinen ja läpinäkyvä
palvelukeskus.

Ominaispiirteet

Asiakas- ja prosessilähtöisyys; erikoistuminen ja osaamisen keskittäminen; korkea laatu ja jatkuva kehittäminen; alhaiset kustannukset ja teknologian hyödyntäminen; mittaaminen ja tuloksista palkitseminen.

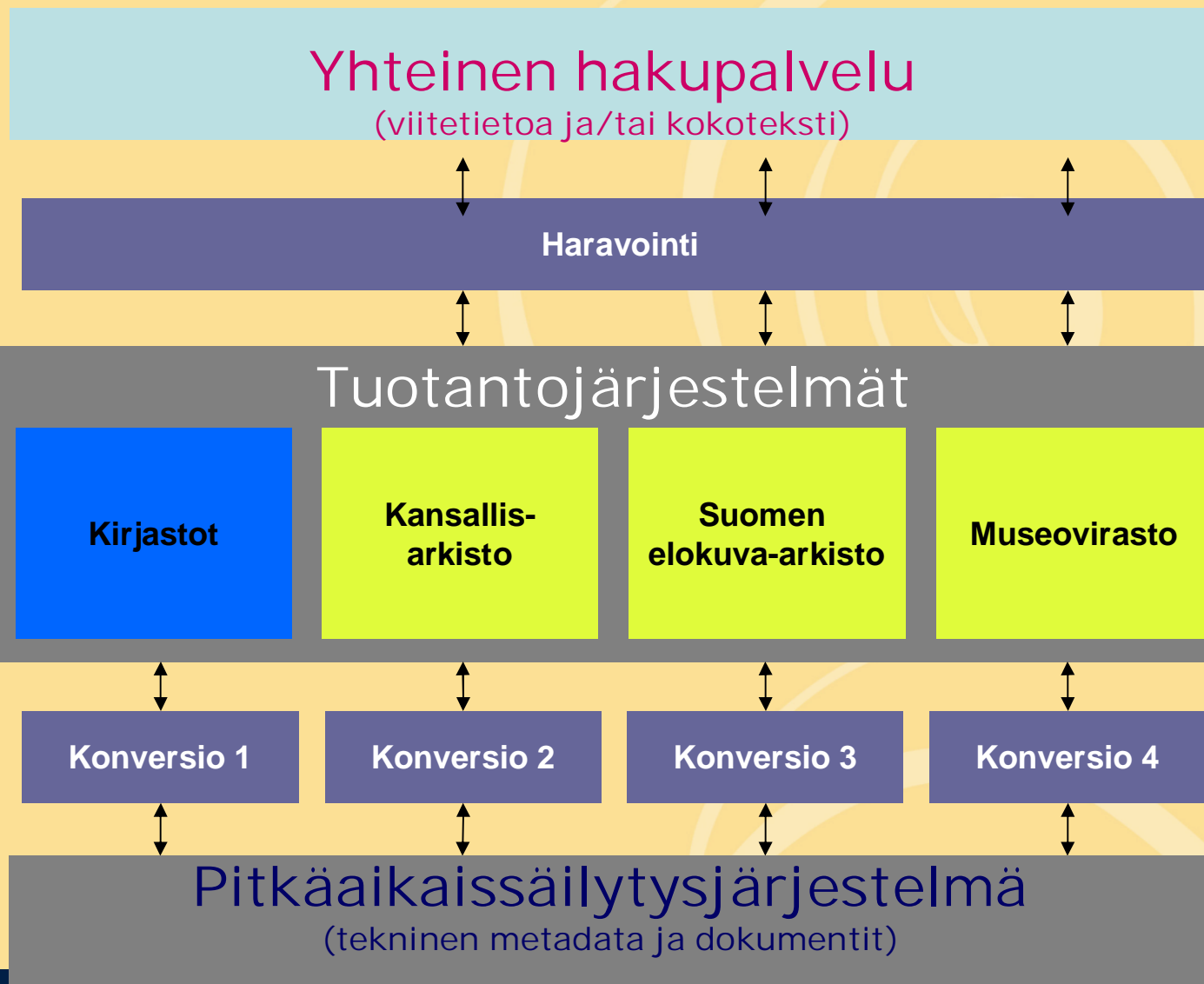
Kilpailuedut

Digitoinnin keskittämisen kautta saavutettavat kustannussäästöt ja laadun paraneminen.
Kokonaistaloudellinen edullisuus: kokonaisprosessin optimointi, aineistojen ja prosessien tuntemus.

Kansalliskirjaston IT-toimeenpanosuunnitelma 2008-2012

	2008				2009				2010				2011				2012							
Osaaminen ja toimintatavat	Osaamis-selvitys				Toimintatapa-selvitys																			
Järjestelmät					Yhteinen asiakasliittymä				Hakujärjestelmän laajentaminen				Pitkäaikaissäilytys				Kansallinen yhteisluettelo				Digitoinnin tuotannonohjaus			
Organisaatio	Konsortio-selvitys				Uusi konsortio																			

Muistiorganisaatioiden järjestelmäarkkitehtuuriluonnos

Ratkaistavia asioita

KANSALLISKIRJASTO

NATIONALBIBLIOTEKET

Kansalliskirjaston haasteet

Toimintaympäristön muutos

- Korkeakoulujen rakenteellinen kehittäminen
- Sektoritutkimuslaitosten rakenneuudistus
- Kunta- ja palvelurakenneuudistus

Kansallisten, keskitettyjen palvelujen rahoitusrakenne

Teknologinen kehitys

- Uudet käyttäjät – uudet käytötavat (Google-sukupolvi)
- <http://www.bl.uk/news/pdf/googlegen.pdf>
- Uudet tietojärjestelmät (käyttöliittymä/hakujärjestelmä)
- Pitkäaikaissäilytys

Toimintatapojen ja osaamisen jatkuva kehittäminen

Ratkaistavia asioita

Uusi yliopistolaki ja yliopistolaitoksen muutos 1.1.2010, vaikutukset Kansalliskirjastoon

- miten pitkäjänteinen rahoitus ja valtakunnallinen palvelurooli toteutetaan?
- miten turvataan toiminnan ja palvelujen kehittäminen?

Pitkäjänteinen neuvottelu- ja suunnitteluyhteistyö

- tavoite- ja tulosneuvottelujen pitkäjänteisempi valmistelu, strateginen keskustelu rahoittajien kanssa
- riskitekijöiden ennakointi, keskitettyjen palvelujen arvon mittaaminen muutoksessa, kansainvälinen arviointi

Palveluroolin vahvistaminen, OPMn rakenteellisen kehittämisen toimenpideohjelma

- Kansalliskirjasto tietoyhteiskunnan yhteiseksi palvelukeskukseksi – Kansalliskirjaston kehittämisohjelma